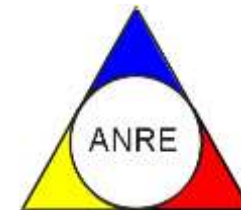

AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE REGLEMENTARE ÎN DOMENIUL ENERGIEI
DEPARTAMENTUL PENTRU EFICIENȚĂ ENERGETICĂ

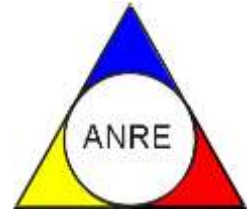
EFICIENȚA ENERGETICĂ ÎN ROMÂNIA – INDICATORI, EVOLUȚIE ȘI POLITICI

Iuliana LAZĂR
Expert

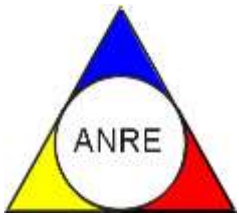
**AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE REGLEMENTARE ÎN DOMENIUL ENERGIEI
DEPARTAMENTUL PENTRU EFICIENȚĂ ENERGETICĂ**

CUPRINS:

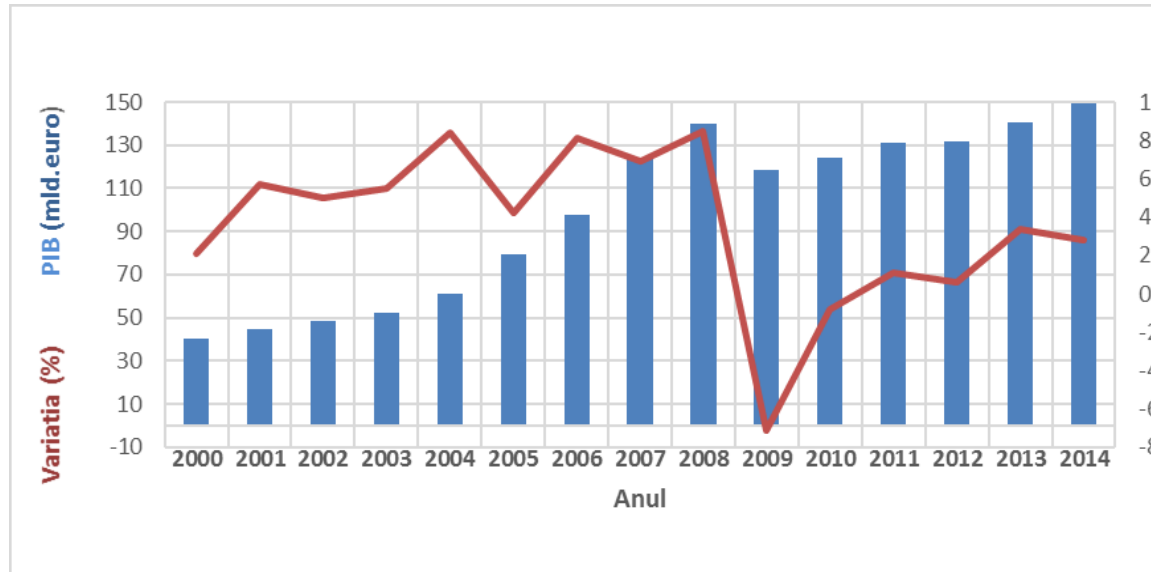
- 1. Caracteristici generale**
- 2. Indicatori specifici**
- 3. Obiective 2020**
- 4. Cadrul legislativ și instituțional**
- 5. Măsuri de politică**
- 6. Concluzii**

1. Caracteristici generale

EVOLUȚIA PIB

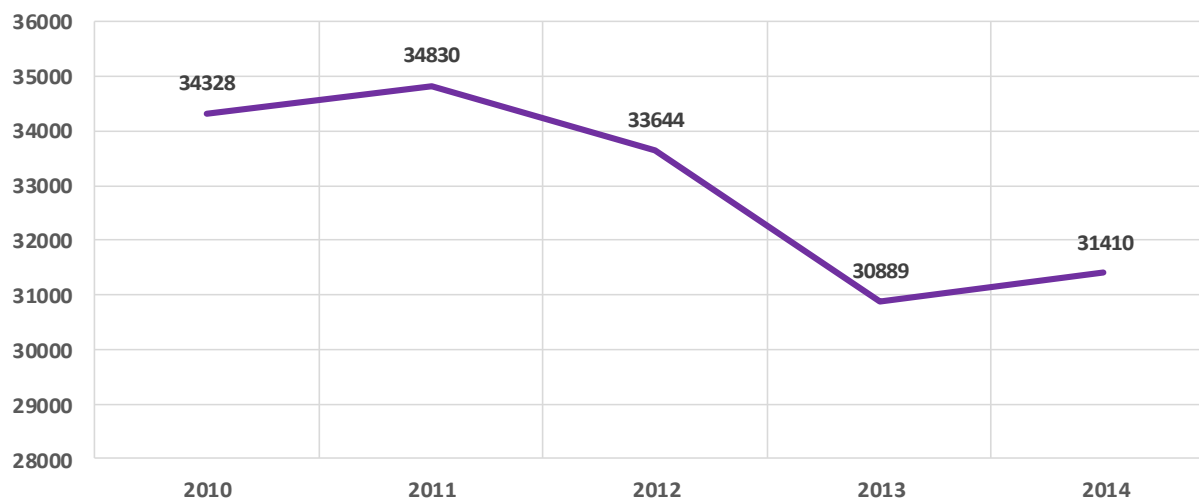

Sursa: baza de date INS

După anul 2013, evoluția internațională a economiei pe ansamblu ei și a economiei UE în special, a avut și are o mare influență asupra reluării creșterii economice a României datorată angajamentelor guvernamentale masive în ceea ce privesc stabilitatea politicii monetare, politicii comerciale orientate spre export, nivelului scăzut al taxelor și utilizării forței de muncă ieftină.

EVOLUȚIA CONSUMULUI DE ENERGIE PRIMARĂ (mii tep)

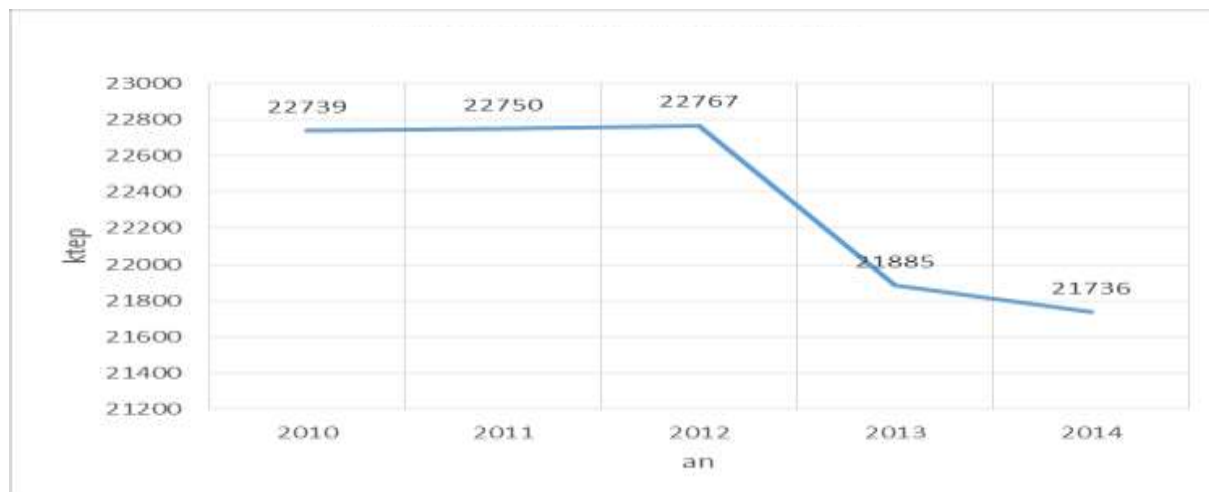

Consumul de energie primara a scăzut în anul 2013 față de anul precedent cu **2755 mii tep**, respectiv cu **8,2%**, în condițiile în care PIB a crescut în termeni reali cu **3,4%**.

* Valoare estimată pentru 2014 – sursă Comisia Națională de Prognoză

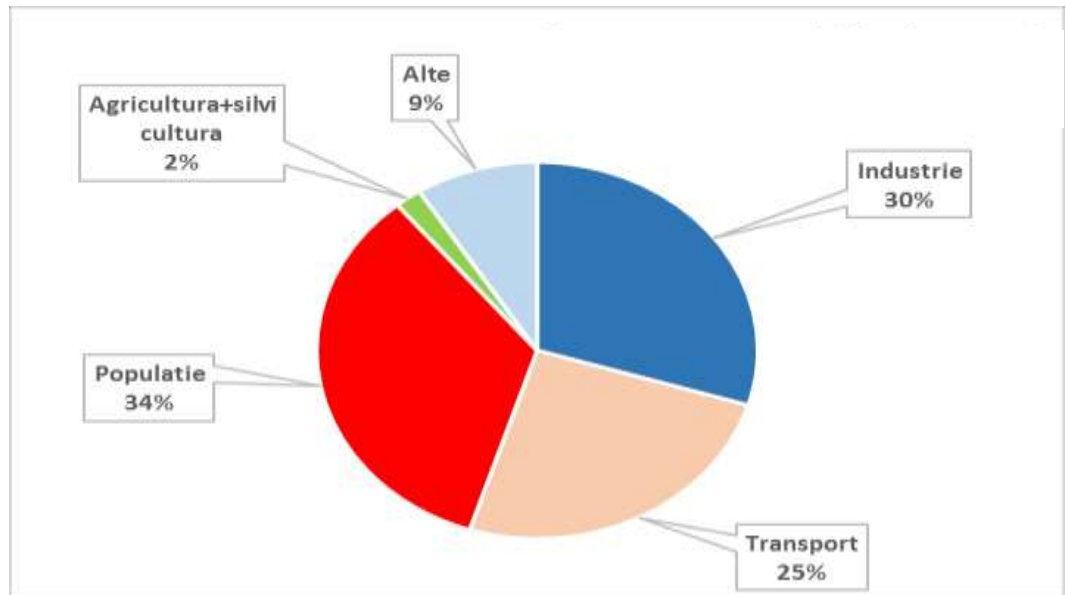
CONSUMUL FINAL ENERGETIC

În sectoarele utilizatorilor, aceste variații reflectă o **creștere a eficienței energetice**, precum și implementarea măsurilor de restructurare economică și a programelor de eficiență energetică.

Un semnificativ și pozitiv motiv este reducerea cantității de energie primară pentru a produce o unitate de energie finală. Acest indicator reflectă eficiența globală a sectorului energetic (extragerea produselor energetice, producerea de electricitate și de căldură, transportul și distribuția) și este frecvent folosit pe plan internațional. Scăderea acestei valori în 2013 comparativ cu 2012 a însemnat și o creștere a eficienței sectorului energetic în ansamblul său.

STRUCTURA CONSUMULUI FINAL ENERGETIC - 2014

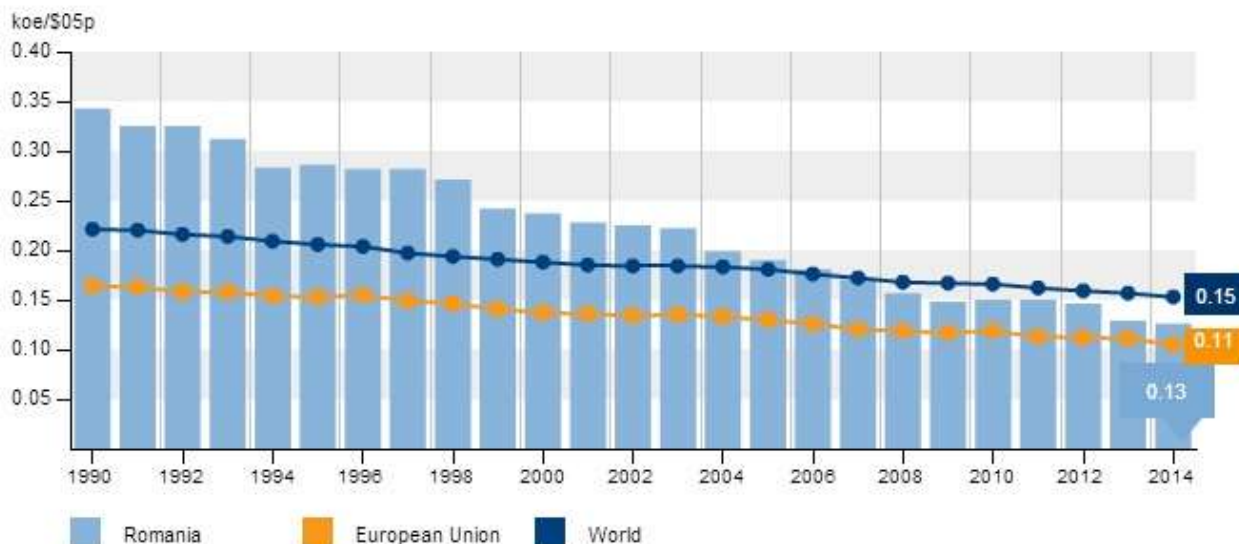

În perioada 2000-2014, consumul din sectorul industrial a înregistrat o scădere importantă cu 564 ktep, ceea ce înseamnă o scădere de **2%/an**. Sectorul transporturilor a înregistrat o creștere cu **382 ktep**. În anul 2014, consumul sectorului casnic a depășit consumul sectorului industrial cu **4%** în ponderea consumului final energetic. Consumul în sectorul transporturi a înregistrat o creștere cu **1,9%/an**. Consumurile energetice în agricultură, de asemenea, au crescut cu **9%/an**.

2. Indicatori specifici

INTENSITATEA ENERGETICĂ PRIMARĂ

România

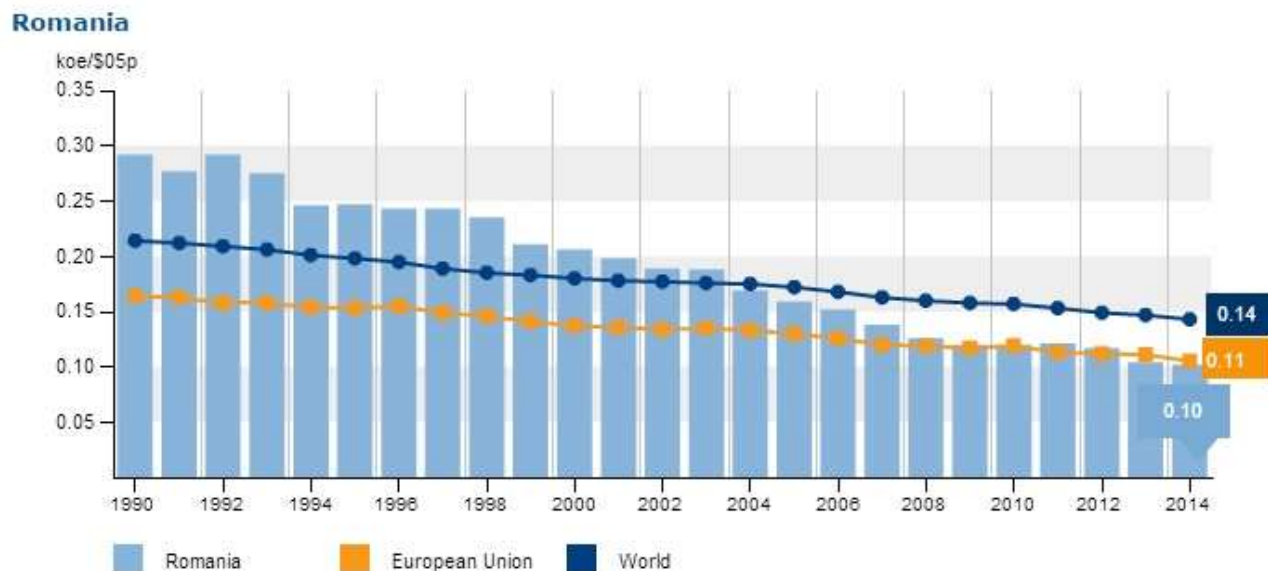

Sursa – Baza de date a
Consiliului Mondial al Energiei

Intensitatea energetică primară în România este în continuă scădere; în 2014 ea a fost cu **13,3%** mai mică decât media mondială și cu **18,2%** mai mare decât media UE. Valorile intensității energetice depind de ajustarea la structura economică a Uniunii Europene. Această ajustare presupune luarea în considerare pentru fiecare sector economic a **intensității sectoriale a țării și structurii economice** a UE (adică ponderea fiecărui sector în PIB). Acest lucru are un impact deosebit asupra comparațiilor făcute cu situația internațională existentă.

INTENSITATEA ENERGETICĂ PRIMARĂ AJUSTATĂ LA STRUCTURA ECONOMICĂ UE

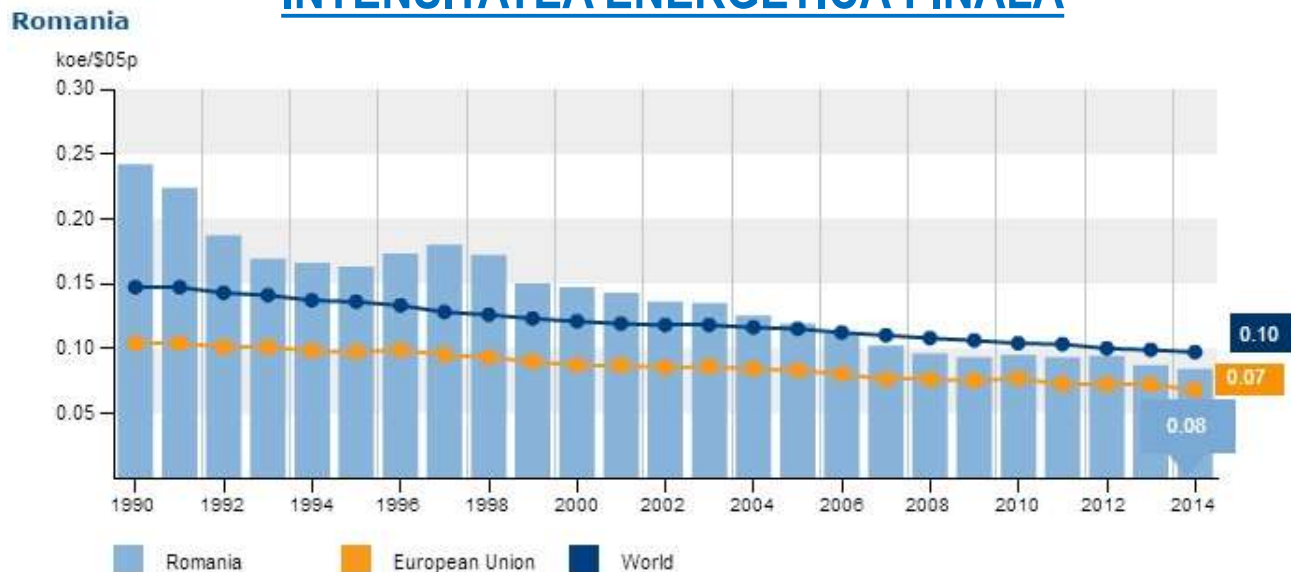

Sursă – Baza de date a Consiliului Mondial al Energiei

Intensitatea energetică primară ajustată pentru România a fost, în 2014, mai mică decât media valorii UE cu cca. **9,1%** și cu **28,6%** mai mică decât media mondială.

INTENSITATEA ENERGETICĂ FINALĂ

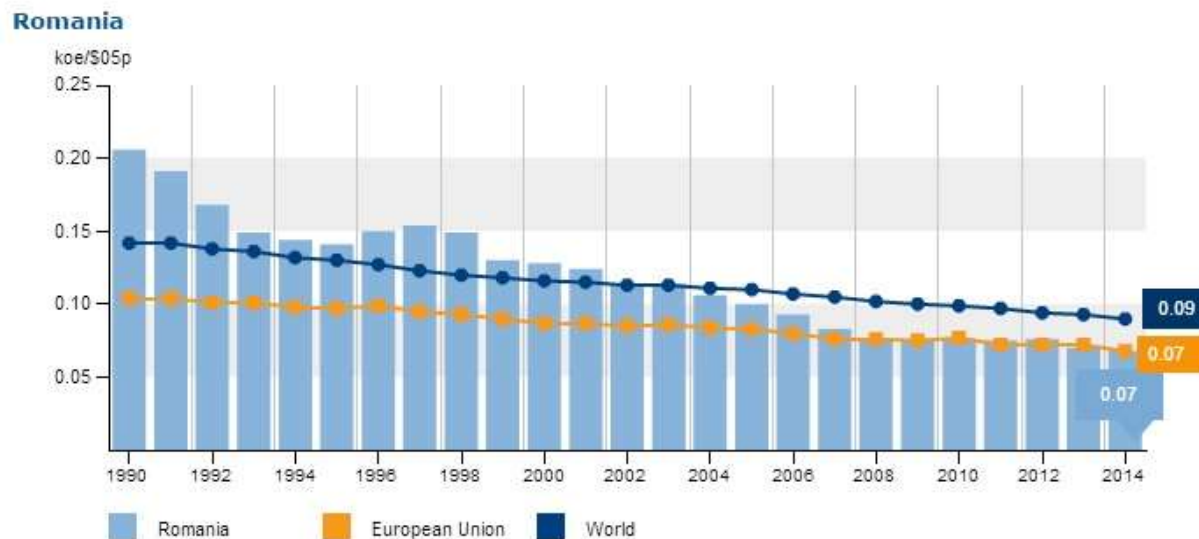

Sursa – Baza de date a Consiliului Mondial al Energiei

Intensitatea energetică finală în România este în continuă scădere; în 2014 ea a fost cu 20 % mai mică decât media mondială și cu 14,3% mai mare decât media UE.

INTENSITATEA ENERGETICĂ FINALĂ AJUSTATĂ LA STRUCTURA ECONOMICĂ UE

Sursă – Baza de date a Consiliului Mondial al Energiei

Comparativ cu scăderea mediei UE de **1,25%**, principalul indicator de eficiența energetică ajustată la structura economică a UE, intensitatea energetică finală, a avut o rată de reducere de **2,7%/an**.

3. OBIECTIVELE 2020 pentru ROMÂNIA

În conformitate cu Programul Național de Reforme aferent Strategiei Europa 2020, țintele naționale Energie și schimbări climatice (20/20/20) sunt :

- reducerea cu **20%** a **emisiilor de gaze** cu efect de seră în raport cu nivelurile din anul 1990;
- creșterea cu **24%** a ponderii **energiei produse din surse regenerabile** în în consumul final brut de energie
- creșterea **eficienței energetice** (exprimată ca reducere a consumului de energie primară) cu **19%** (10 Mtep)

4. Cadrul legislativ și instituțional

➤ **Legea nr. 121/2014 privind eficiența energetică**

- Transpune *Directiva 2012/27/UE* a Parlamentului European și a Consiliului din 25 octombrie 2012 privind eficiența energetică, de modificare a Directivelor 2009/125/CE și 2010/30/UE și de abrogare a Directivelor 2004/8/CE și 2006/32/CE.

➤ **HG nr. 122/2015 privind aprobarea Planului național de acțiune domeniul eficienței energetice (2014-2020).**

<http://www.anre.ro/ro/eficienta-energetica/legislatie/legislatie-primara1387180368>

➤ În conformitate cu prevederile Legii nr. 121/2014 privind eficiența energetică, în cadrul Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei, a fost înființat **Departamentul pentru eficiență energetică** (DEE), prin Ordinul Președintelui ANRE nr. 95/2014, publicat în MO nr.737/2014.

5. Măsuri de politică

a. Politici în sectorul industrial

Legenda of the Graph Labels

Coop: Co-operative Measures

Cros: Cross-cutting with sector-specific characteristics

Fina: Financial

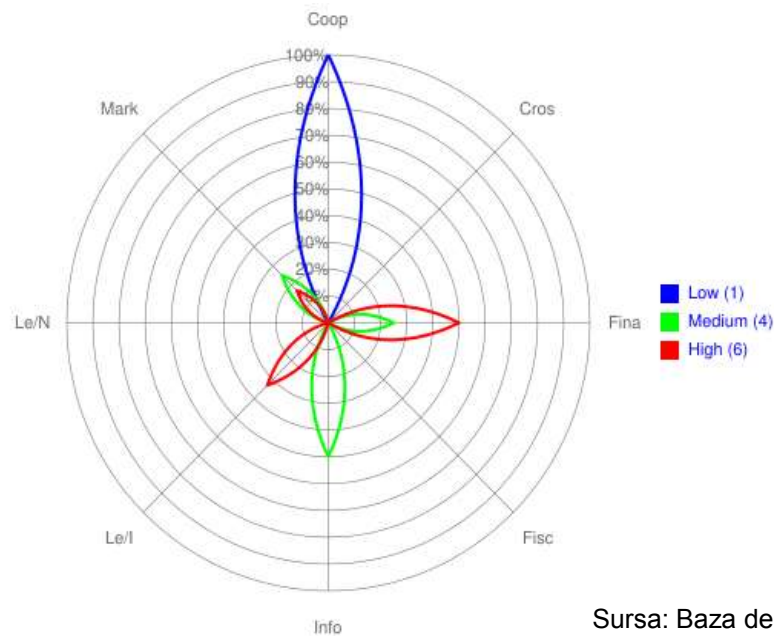
Fisc: Fiscal/Tariffs

Info: Information/Education/Training

Le/I: Legislative/Informative

Le/N: Legislative/Normative

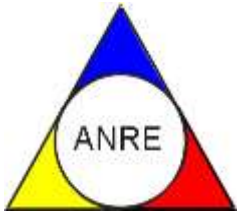
Mark: New Market-based Instruments

Sursa: Baza de date Mure

După anul 2000 există în derulare, conf. PNAEE III, **10 de măsuri pentru îmbunătățirea eficienței energetice**. Dintre acestea, patru sunt clasificate ca măsuri *financiare*, două măsuri sunt clasificate ca New Market - *instrumente de bază*, alte două sunt clasificate ca măsuri *legislativ-informative* și *informative* și altă măsură este de tip *financiar*.

Aceste măsuri sunt: a) cu impact mare - 55%, b) mediu - 35%, c) scăzut - 10%.

În sectorul industrial, după anul 2007 trei măsuri financiare sunt de menționat: "*Promovarea CHP`s*", "*Eficiența energetică în industrie, încadrată în EU-ETS - Schema de comercializare a certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră*" și "*Auditul energetic și gestionarea energiei*"

Programele pentru atingerea obiectivului național în industrie cuprinse în PNAEE III sunt:

P5 - Eficiența energetică în industrie clasificate în ETS

Coordonator: Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor

Economii total de energie preconizate 2014-2020: 0,98 Mtep

P6 - Auditul energetic și gestionarea energiei

Coordonator: Autoritatea Națională de Reglementare în domeniul Energiei

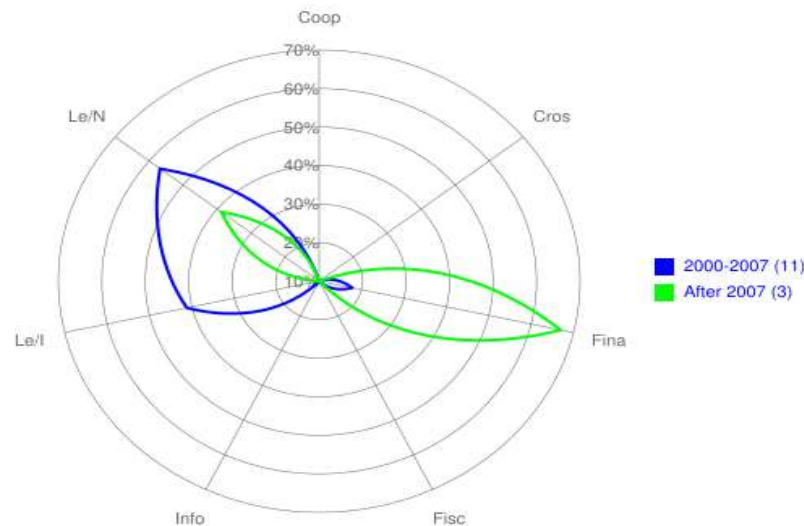
Economii total de energie 2014-2020 preconizate: 0,35 Mtep

b. Politici în sectorul casnic

Măsurile de eficiență energetică - modele în sectorul casnic: dezvoltarea de măsuri în funcție de tipul acestora, de-a lungul timpului

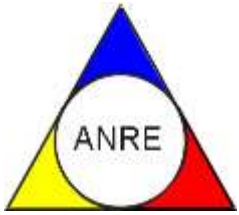
Legenda of the Graph Labels

Coop: Co-operative Measures
 Cros: Cross-cutting with sector-specific characteristics
 Fina: Financial
 Fisc: Fiscal/Tariffs
 Info: Information/Education
 Le/I: Legislative/Informative
 Le/N: Legislative/Normative

Sursa: Baza de date Mure

Începând cu anul 2000, în sectorul casnic din România, măsurile de tip *legislative / normative* sunt dominante **57%**. După anul 2007, există **trei** noi măsuri în curs de desfășurare: **o** măsură este clasificată ca măsură *legislativ-informativă*, altă măsură este *legislativ-normativ* și alta este de *tip financiar*.

AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE REGLEMENTARE ÎN DOMENIUL ENERGIEI DEPARTAMENTUL PENTRU EFICIENȚĂ ENERGETICĂ

Conform cu PNAEE III, programele pentru a atinge obiectivul național și măsurile politice sunt:

P7 – Eficiența Energetică în sectorul casnic

Coordonator: Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice

Măsuri Politice:

- Achiziționarea de echipamente electrice de înaltă performanță

Economii totale de energie în perioada 2014-2020 preconizate: **0,462 Mtep**

- Auditul energetic și managementul energetic

Economii totale de energie în perioada 2014-2020: **0,07 Mtep**

Conform cu PNAEE III programele și măsurile politice pentru atingerea obiectivelor naționale în domeniul *Clădiri*, sunt:

P4 - Programul “Termoficare 2006-2016 – Căldură și Comfort”

Coordonator: Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice

Măsuri Politice:

- Programul ”Termoficare 2000-2006 – Căldură și Comfort”

Economii totale de energie în perioada 2014-2020: **0,202 Mtep**

P7 – Eficiența energetică în sectorul casnic

Coordonator: Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice

Măsuri Politice:

- Reabilitarea termică a blocurilor de locuințe

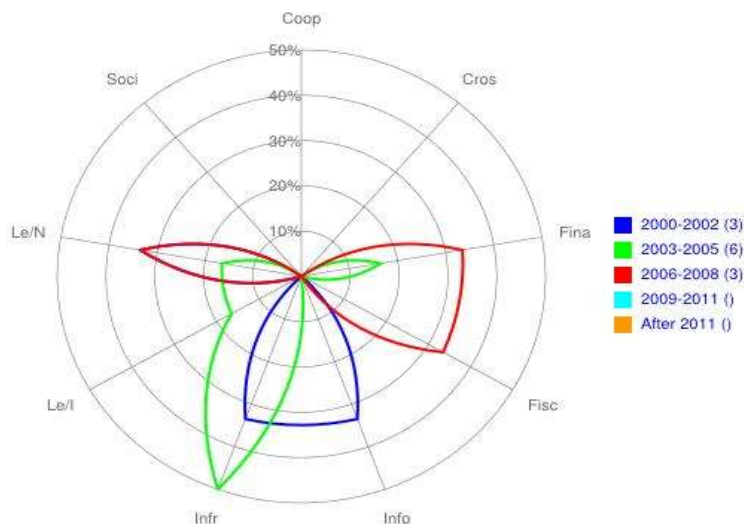
Economii totale de energie în perioada 2014-2020: **0,544 Mtep**

- Reabilitarea termică a locuințelor unifamiliale

Economii totale de energie în perioada 2014-2020: **0,356 Mtep**

c. Politici în sectorul transporturi (RO)

Coop: Co-operative Measures
Cros: Cross-cutting with sector-specific characteristics
Fina: Financial
Fisc: Fiscal
Info: Information/Education/Training
Infr: Infrastructure
Le/I: Legislative/Informative
Le/N: Legislative/Normative
Soci: Social Planning/Organisational

Sursa: Baza de date Mure

După anul 2000-2002, putem observa din baza de date MURE, că în sectorul transport s-a pus accent mai mult pe **distribuția informației**: **33%** din măsuri intră în categoria măsurilor de *Informare-Educare*, **33%** măsuri pentru *Infrastructură*. După anul 2011, **33%** au fost măsuri legislativ-normative, **33,3%** fiscale și **33,3%** financiare.

**Măsuri politice și economii de energie
preconizate:**

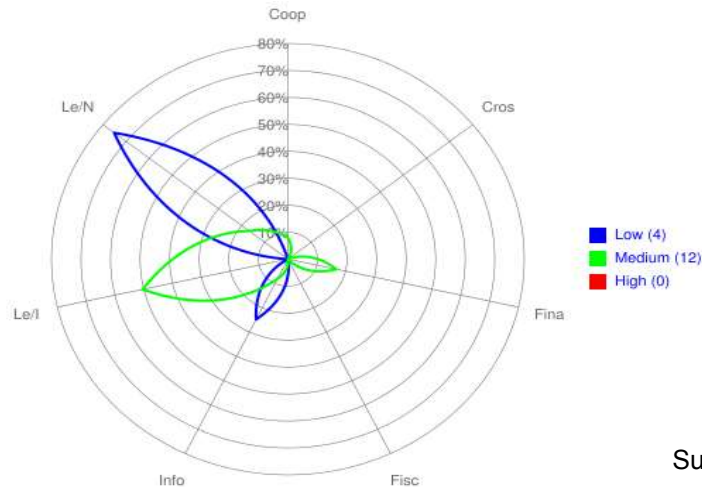
- **Extinderea metroului în București**
Economii totale: **0,053 Mtep**
- **Modernizarea transportului feroviar**
Economii totale: **0,114 Mtep**
- **Modernizarea transportului naval**
Economii totale: **0,004 Mtep**
- **Modernizarea transportului aerian**
Economii totale: **0,005 Mtep**
- **Mobilitate alternativă**
Economii totale: **0,445 Mtep**

d. Politici în sectorul terțiar

Măsurile de eficiență energetică - dezvoltarea de măsuri în funcție de tipul acestora și tipul impactului preconizat

Legenda of the Graph Labels

Coop: Co-operative Measures
 Cros: Cross-cutting with sector-specific characteristics
 Fina: Financial
 Fisc: Fiscal/Tariffs
 Info: Information/Education/Training
 Le/I: Legislative/Informative
 Le/N: Legislative/Normative

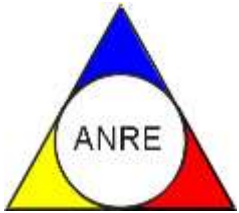

Sursa: Baza de date Mure

După anul 2000, în sectorul terțiar setul de măsurile cu impact scăzut sunt:

- 75% Legislativ-Normative,
- 25 % Informative.

După anul 2014, sunt dominante măsurile cu impact mediu 50%.

P8 – Eficiența energetică în clădirile guvernamentale și servicii publice

Coordonator: Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice

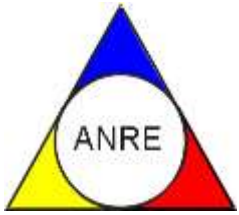
Măsuri: Reabilitarea termică a clădirilor guvernamentale - Economii totale de energie în perioada 2014-2020:
0,023 Mtep

P9 – Eficiența energetică în sectorul servicii

Coordonator: Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice

•**Reabilitarea termică a clădirilor (birouri, clădiri comerciale)**
Economii totale de energie în perioada 2014-2020: 0,209 Mtep

În sectorul public, resurse financiare pentru investiții în eficiența energetică sunt limitate. Măsurile legislative prevăzute și planurile de acțiune nu pot fi implementate din cauza lipsei de buget.

6. CONCLUZII

În România principalele ministere și instituții din domeniul energiei acționează spre îmbunătățirea eficienței energetice, promovarea surselor regenerabile de energie și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră.

Transpunerea legislației UE în legislația românească este o parte pozitivă, oferind un cadru legislativ și unele mecanisme noi de finanțare specifice.

Legea nr. 121/2014 privind eficiența energetică transpune cerințele Directivei 27/2012/UE în legislația românească. Legea prevede condițiile necesare pentru punerea în aplicare a măsurilor care vizează creșterea eficienței energetice în toate sectoarele economice și sociale din România.

Pentru a atinge obiectivul adoptat de România, "3 x 20", noul Plan Național de Acțiune pentru Eficiența Energetică – PNAEE III continuă să prevadă implementarea de măsuri similare celor incluse în planurile anterioare, în continuarea efortului de a respecta angajamentele europene de a atinge obiectivul

Având în vedere că intensitatea energetică a economiei românești este în scădere dar încă ușor mai mare decât media UE cu cca. 18%, trebuie puse în aplicare politici și măsuri suplimentare pentru îmbunătățirea eficienței energetice, asigurându-se astfel dezvoltarea durabilă.

Mulțumesc pentru atenție!

iuliana.lazar@anre.ro
www.anre.ro

